

Global Village

Una utopia plena de pols. Per què un artista holandès construeix un Parlament per als kurds a Síria.

Katrin Kuntz
© Der Spiegel

Mesos després que Jonas Staal es decidís a construir un Parlament per als kurds, va tenir un petit pressentiment del que li venia a sobre. Era al nord-est de Síria davant d'un edifici mig acabat, ple de pols i llavors es va posar a suar.

El fantàstic pla ja estava projectat; els contractes, segellats, Staal ja havia pres algun te amb els dirigents locals. Des del principi, Staal tenia expectatives molt precises del projecte: calia construir un lloc de reunió amb arquitectura minimalista que acollís 250 persones aquí, a la ciutat de Derik. L'edifici ha de fer 30 metres de diàmetre, les idees de la revolució kurda pintades als arcs de mig punt, el sostre cobert amb banderes. Ha de ser un lloc per enraonar i per discutir. Un Parlament per a un poble sense Estat i que cada dia defensen de cap i de nou les seves fronteres.

Però Staal no havia considerat com seria de difícil la construcció d'aquest parlament si alhora calia lluitar a primera línia en contra de l'anomenat Estat Islàmic (EI). Un matí de l'estiu passat estaven els obrers sense treballar, sense que cap soroll trenqués el silenci. Staal s'ho mirava ple de ràbia.

Ara és en una cafeteria a Amsterdam, que es diu Pussy Galore. El seu taller és a la planta de baix. Jonas Staal, de 34 anys, de complexió alta i vestit de negre, s'autodenomina artista polític. Una persona

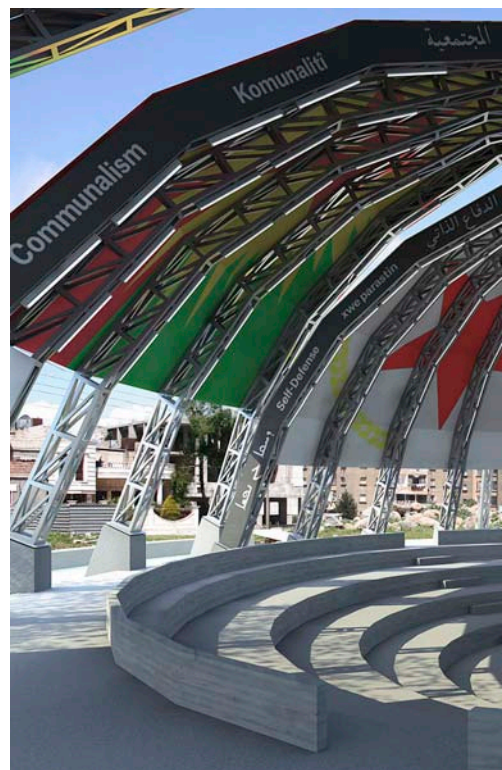
que fa les coses d'una manera diferent de la resta.

Els kurds han utilitzat la confusió de la guerra civil síria per proclamar el nord del país un sistema federal propi. Rojava en diuen els kurds del seu quasi Estat, que s'estén al llarg de la frontera turca. Més de dos milions de persones hi viuen seguint les idees del líder del PKK Abdullah Öcalan. En aquest Estat els turcs s'organitzen en molts petits parlaments, subdividits per pobles, ciutats, districtes i els anomenats cantons. La unitat més petita és el veïnat. No hi ha cap Govern central. El contracte social de Rojava defensa les idees següents: una proporció de dones del 40 per cent a l'administració, llibertat de religió, i prohibició de la pena de mort. Staal opina: "Són extremadament progressistes".

L'artista de la pacífica Holanda, que contempla el món des d'unes ulleres petites, volia contribuir a la consecució d'una utopia. Un poble sense Estat, segons ho veu ell, hauria de tenir les mateixes possibilitats que un altre amb Estat.

Però de sobte la grua ja no era a l'obra. Els puntals metàl·lics van desaparèixer, així com els treballadors. "Havien de formar una nova línia al front contra l'EI", explica Staal. Després la grua es va fer servir per excavar un cementiri. Els treballadors havien de marxar de nit cap al front a la serralada iraquiana Jabal Sinjar. Staal va romandre a Síria uns quants mesos més dels previstos. Va beure molt de te.

Els kurds de Rojava utilitzen mentrestant les velles estructures d'Assad

per a la seva autogestió. Es reuneixen en teatres, escoles i presons. Staal, però, volia "que un nou sistema tingués un nou edifici". A principi d'aquest any vol inaugurar el seu Parlament: el seu projecte artístic.

Staal diu: "Les persones es troben més bé quan viuen en un entorn en el qual senten que en formen part". Els seus pares són professors, estan compromesos amb els refugiats i amb el partit protector dels animals. També van donar suport al seu fill quan a 16 anys va deixar d'estudiar perquè preferia dibuixar. Va estudiar art a Enschede i a Boston. L'any 2012 va crear el New World Summit, un fòrum per a organitzacions sense Estat no reconegudes internacionalment. Staal va adonar-se que tothom té dret a un fòrum internacional, encara que se li hagi negat el dret de tenir un Estat propi.

En aquests anys ha organitzat moltes trobades: el World Amazigh Congress, que representa els berbers del nord d'Àfrica, a més del moviment de dones kurdes, els independentistes bascos i el Partit Nacional Escocès. Els homes del Moviment Nacional per l'Alliberament de l'Azawad van convidar Staal a Mali, on va entaular amistat amb tuaregs radicals.

El Temps

**Nova
maqueta
Nous
opinants
Nou
format
Nou
Temps**

**Ja al teu
quiosc**

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltamps.cat](mailto:subscripcions@eltamps.cat)
o telefona al
902131025.
Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores

PARLAMENT KURD. Jonas Staal a la imatge de baix, es va decidir a construir un Parlament per als kurds, un lloc de reunió amb arquitectura minimalista que acollís 250 persones a la ciutat de Derik, al nord-est de Síria. Staal s'autodenomina artista polític.

En la cinquena edició del New World Summit l'octubre de 2015 van participar alguns grups per primer cop a Rojava, al que era el teatre d'Assad a Derik. Llavors hi havia la idea de construir un Parlament estable. Els kurds en van pagar bona part dels costos, i quan Staal inaugurà d'ací a poques setmanes la construcció, apareixerà de nou la discussió sobre les fronteres de l'Estat. Què permeten? Què impedeixen? I què

significa el model Rojava per als Estats nacionals que ara mateix trontollen?

Staal explica que des de fa poc és a Grècia. Ha vist els refugiats que naufraguen a la frontera. I els voluntaris que els ajuden. "Comptat i debatut, són els ciutadans qui fan la feina de l'Estat", reflexiona Staal. D'això, també en vol parlar al seu Parlament. ●

Traducció de Núria Murie